

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2022/2494**av den 9 december 2022****om godkännande av Litauens begäran om översyn av landets prestationsmål för den tredje referensperioden***[delgivet med nr C(2022) 8985]***(Endast den litauiska texten är giltig)****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 av den 10 mars 2004 om ramen för inrättande av det gemensamma europeiska luftrummet (*ramförordningen*) ⁽¹⁾, särskilt artikel 11.3 c,med beaktande av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/317 av den 11 februari 2019 om inrättande av ett prestations- och avgiftssystem i det gemensamma europeiska luftrummet och om upphävande av genomförandeförordningarna (EU) nr 390/2013 och (EU) nr 391/2013 ⁽²⁾, särskilt artikel 18.1, och

av följande skäl:

ALLMÄNNA ÖVERVÄGANDEN

- (1) Enligt artikel 11 i förordning (EG) nr 549/2004 ska ett prestationssystem för flygtrafiktjänster införas, inbegripet nationella prestationsplaner med bindande prestationsmål som överensstämmer med de unionstäckande mål som antagits av kommissionen för den berörda referensperioden. Närmare bestämmelser om dessa prestationsplaner fastställs i genomförandeförordning (EU) 2019/317. I enlighet med artikel 11.3 c i förordning (EG) nr 549/2004 bedömer kommissionen de prestationsmål som medlemsstaterna har fastställt för överensstämmelse med motsvarande unionstäckande prestationsmål.
- (2) Den 13 april 2022 antog kommissionen beslut (EU) 2022/769 ⁽³⁾, i vilket den konstaterade att prestationsmålen i det utkast till prestationsplan för den tredje referensperioden som lämnats in av Republiken Litauen (*Litauen*) överensstämde med de unionstäckande prestationsmålen. På grundval av beslut (EU) 2022/769 antog Litauen formellt sin prestationsplan för den tredje referensperioden i enlighet med artikel 16 a i genomförandeförordning (EU) 2019/317.
- (3) Den 26 augusti 2022 lämnade Litauen in en begäran till kommissionen om översyn av landets prestationsmål för undervägskapacitet och kostnadseffektivitet underväg för kalenderåren 2022, 2023 och 2024, på grundval av artikel 18.1 a ii i genomförandeförordning (EU) 2019/317.

⁽¹⁾ EUT L 96, 31.3.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 56, 25.2.2019, s. 1.

⁽³⁾ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/769 av den 13 april 2022 om överensstämmelse vad gäller vissa prestationsmål i det utkast till prestationsplan som har lämnats in av Litauen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 med de unionstäckande prestationsmålen för den tredje referensperioden (EUT L 139, 18.5.2022, s. 116).

- (4) I enlighet med artikel 18.1 b i genomförandeförordning (EU) 2019/317 har kommissionen kontrollerat om Litauens begäran om översyn är nödvändig och proportionell mot bakgrund av de motiveringar som lämnats, och har bedömt om de avsedda reviderade prestationsmålen överensstämmer med de unionstäckande prestationsmålen genom att använda de bedömningskriterier som anges i bilaga IV till genomförandeförordning (EU) 2019/317.
- (5) Organet för prestationsgranskning, som i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EG) nr 549/2004 bistår kommissionen vid genomförandet av prestationssystemet, har lämnat in en rapport till kommissionen med sina rekommendationer avseende bedömningen av Litauens begäran om översyn.

SKÄL FÖR ÖVERSYNEN AV PRESTATIONSMÅLEN

- (6) Litauen anser att begäran om översyn av prestationsmålen för den tredje referensperioden kan motiveras av de oförutsebara omständigheter som uppstått till följd av Rysslands krig mot Ukraina, som inleddes den 24 februari 2022.
- (7) Litauen anser att de ursprungliga antaganden som låg till grund för fastställandet av prestationsmålen inte längre är giltiga på grund av den betydande minskningen av antalet överflygningar i Litauens luftrum, som är en följd av Rysslands krig mot Ukraina, de därav följande sanktionerna som införts av unionen och de motåtgärder som vidtagits av Ryssland. Litauen anger att de flygrörelser i landets luftrum som drivs enligt instrumentflygregler (IFR), och antalet undervägstjänstenheter som registrerats för dessa flygningar, förväntas minska avsevärt jämfört med de trafikantaganden som anges i prestationsplanen.
- (8) De IFR-rörelser som förutses i Litauens begäran om översyn av dess avgiftszon för undervägsavgifter för kalenderåren 2022, 2023 och 2024, jämfört med siffrorna i prestationsplanen, presenteras i följande tabell:

Litauen IFR-rörelser per år	2022	2023	2024
Trafikprognos i prestationsplanen, uttryckt i tusental IFR-rörelser	220	255	291
Uppdaterad trafikprognos, uttryckt i tusental IFR-rörelser	186	213	217
Skillnad	– 15,5 %	– 16,5 %	– 25,4 %

- (9) De tjänstenheter som förutses i Litauens begäran om översyn av dess avgiftszon för undervägsavgifter för kalenderåren 2022, 2023 och 2024, jämfört med siffrorna i utkastet till prestationsplan, presenteras i följande tabell:

Litauen Undervägstjänstenheter per år	2022	2023	2024
Trafikprognos i prestationsplanen, uttryckt i tusental tjänstenheter	506	611	673
Uppdaterad trafikprognos, uttryckt i tusental undervägstjänstenheter	372	416	435
Skillnad	– 26,4 %	– 32,0 %	– 35,4 %

- (10) Kommissionen noterar att Litauen i sin begäran om översyn har använt en lokal trafikprognos för IFR-rörelser och tjänstenheter som är högre än basstrafikprognosen från Eurocontrols statistiktjänst Statfor som offentliggjordes i juni 2022. Litauens prognoser för lokal trafik är mer optimistiska än Statfors prognos. Litauen förklarar att skillnaden beror på att man använt färskare uppgifter om trafikutvecklingen, vilket visar att de tunga trafikförluster som noterades i mars och april 2022 delvis har vänts under de följande månaderna.
- (11) Jämfört med prestationsplanen ligger de årliga minskningarna av antalet tjänstenheter för kalenderåren 2022, 2023 och 2024 ungefär mellan 26 % och 35 %. Antalet flygrörelser i litauiskt luftrum som drivs enligt IFR förväntas dock inte minska i samma takt som undervägstjänstenheterna. Denna skillnad beror på den betydande minskningen av överflygningar, som i genomsnitt genererar ett proportionellt högre antal undervägstjänstenheter än flygningar som landar på och avgår från flygplatser i Litauen. Kommissionen noterar därför att arbetsbördan för leverantören av flygtrafiktjänster, som drivs av kontrollerade flygrörelser, inte förväntas minska i samma takt som den intäktsminskning som beror på det lägre antalet undervägstjänstenheter.
- (12) Litauen förklarar att de minskade intäkterna från luftfartsavgifter till följd av lägre trafiknivåer, i kombination med hög inflation och högt tryck på lönerna på arbetsmarknaden, allvarligt påverkar flygtrafiktjänstleverantörens förmåga att uppfylla framtida finansiella skyldigheter och genomföra de planerade investeringarna. Litauen hävdar därför att översynen av prestationsmålen är nödvändig för att garantera flygtrafiktjänstleverantörens finansiella styrka och tillräckliga resurser för den nationella tillsynsmyndigheten, som finansieras genom intäkter från avgifter för flygtrafiktjänsten.
- (13) Kommissionen medger att de ursprungliga antaganden som ligger till grund för Litauens prestationsplan inte längre är giltiga på grund av den betydande minskningen av flygtrafiken till följd av Rysslands krig mot Ukraina. Kommissionen håller dessutom med om att översynen av prestationsmålen är nödvändig och rimlig för att säkerställa den operativa och finansiella bärkraften hos leverantören av flygtrafiktjänster och för att avhjälpa den likviditetsbrist som leverantören står inför till följd av de förändrade omständigheterna.
- (14) Kommissionen anser därför att Litauens begäran om översyn uppfyller de villkor för översyn av lokala prestationsmål som anges i artikel 18.1 a ii i genomförandeförordning (EU) 2019/317.

BEDÖMNING AV DE PLANERADE REVIDERADE PRESTATIONSMALEN

Prestationsmål för kapacitet

- (15) Litauen begär en översyn av sina kapacitetsmål underväg för kalenderåren 2022, 2023 och 2024 till följd av de förändrade omständigheter som beskrivs i skälen 6–13, särskilt det minskade antalet IFR-rörelser för dessa kalenderår enligt prognoser och hur denna minskning inverkar på tillhandahållandet av kapacitet.
- (16) I följande tabell presenteras Litauens prestationsmål för kapacitet underväg för den tredje referensperioden, så som de ingår i prestationsplanen, och de planerade reviderade prestationsmål som Litauen föreslagit i sin begäran om översyn. I tabellen anges också motsvarande referensvärden från den operativa plan för nätverket som fanns tillgänglig den 2 juni 2021, tidpunkten för antagande av de reviderade unionstäckande prestationsmålen för den tredje referensperioden, som har använts av kommissionen för att bedöma de lokala kapacitetsmålen överensstämmelse med de unionstäckande prestationsmålen, på grundval av punkt 1.3 i bilaga IV till genomförandeförordning (EU) 2019/317.

Litauen	2022	2023	2024
Kapacitetsmål underväg som ingår i prestationsplanen, uttryckt i minuter ATFM-försening (ATFM) per flygning	0,03	0,03	0,03
Planerade reviderade kapacitetsmål underväg, uttryckta i minuter ATFM-försening per flygning	0,02	0,02	0,02
Referensvärden	0,03	0,03	0,03

- (17) Kommissionen konstaterar att de planerade reviderade kapacitetsmål som Litauen föreslår är lägre, och därmed mer ambitiösa, än motsvarande nationella referensvärden för vart och ett av kalenderåren.
- (18) Kommissionen noterar vidare att Litauen har justerat de åtgärder som anges i prestationsplanen för att uppnå de lokala kapacitetsmålen underväg för att ta hänsyn till förändrade omständigheter.
- (19) Mot bakgrund av skälen 16, 17 och 18 bör därför de kapacitetsmål underväg som Litauen föreslår i sin begäran om översyn anses överensstämja med de unionstäckande prestationsmålen.

Prestationsmål för kostnadseffektivitet

- (20) Litauen begär en översyn av sina kostnadseffektivitetsmål underväg för kalenderåren 2022, 2023 och 2024 till följd av de förändrade omständigheter som beskrivs i skälen 6–13, särskilt det minskade antalet tjänstenheter för dessa kalenderår enligt prognosen och hur denna minskning inverkar på intäkterna för och den finansiella styrkan hos leverantören av flygtrafiktjänster.
- (21) I följande tabell presenteras Litauens prestationsmål för kostnadseffektivitet underväg för den tredje referensperioden för landets avgiftszon, så som de ingår i prestationsplanen, och de planerade reviderade prestationsmål för kalenderåren 2022, 2023 och 2024 som Litauen föreslagit i sin begäran om översyn. Utgångsvärdena för 2014 och 2019 och prestationsmålen för 2020 och 2021 förblir oförändrade.

Litauens avgiftszon för undervägsavgifter	2022	2023	2024
<i>Kostnadseffektivitetsmål underväg som ingår i prestationsplanen, uttryckta som fastställd undervägsenhetskostnad (i reala termer i 2017 års priser)</i>	44,40 euro	41,02 euro	37,52 euro
Planerade reviderade kostnadseffektivitetsmål underväg, uttryckta som fastställd undervägsenhetskostnad (i reala termer i 2017 års priser)	48,87 euro	46,90 euro	45,96 euro

- (22) Kommissionen konstaterar att Litauens planerade översyn av sina lokala kostnadseffektivitetsmål för 2022, 2023 och 2024, i jämförelse med prestationsplanen, leder till en total fastställd enhetskostnad som är 16,0 % högre under dessa tre kalenderår och 11,1 % högre för den tredje referensperioden som helhet. Dessa ökningarna av totala fastställda enhetskostnader beror helt och hållet på den betydande försämring av prognosen för tjänstenheter som anges i skäl 9, som är en följd av Rysslands krig mot Ukraina.
- (23) Det lägre antalet prognostiserade tjänstenheter för kalenderåren 2022, 2023 och 2024 kompenseras delvis av Litauen genom en minskning av de fastställda kostnaderna. Kommissionen noterar att Litauen föreslår en justering nedåt av de fastställda kostnaderna i reala termer i 2017 års priser för vart och ett av dessa år, i enlighet med följande tabell:

Litauens avgiftszon för undervägsavgifter	2022	2023	2024
<i>Ursprungliga fastställda kostnader i reala termer i 2017 års priser (ingår i prestationsplanen)</i>	22,5 mn euro	25,1 mn euro	25,3 mn euro
Planerade reviderade fastställda kostnader i reala termer i 2017 års priser	18,2 mn euro	19,5 mn euro	20,0 mn euro
Skillnad	- 19,0 %	- 22,2 %	- 20,8 %

- (24) Begäran om översyn innehåller en uppdaterad inflationsprognos för Litauen för kalenderåren 2022, 2023 och 2024, enligt följande tabell:

Litauens avgiftszon för undervägsavgifter	2022	2023	2024
<i>Ursprungligt inflationsindex, med prognostiserad inflationsförändring jämfört med föregående år inom parentes (ingår i prestationsplanen)</i>	112,4 (2,8 %)	115,4 (2,7 %)	117,8 (2,1 %)
Reviderat inflationsindex, med inflationsförändring jämfört med föregående år inom parentes	130,6 (17,9 %)	141,7 (8,5 %)	146,0 (3,0 %)

- (25) Följande tabell visar de fastställda kostnaderna i nominella termer för kalenderåren 2022, 2023 och 2024:

Litauens avgiftszon för undervägsavgifter	2022	2023	2024
<i>Initiala fastställda kostnader i nominella termer (ingår i prestationsplanen)</i>	24,5 mn euro	27,9 mn euro	28,6 mn euro
Planerade reviderade fastställda kostnader i nominella termer	21,9 mn euro	24,9 mn euro	26,1 mn euro
Skillnad	- 10,4 %	- 10,9 %	- 8,9 %

- (26) Kommissionen konstaterar att Litauen reviderade ned de nominella fastställda kostnaderna för kalenderåren 2022, 2023 och 2024, trots att inflationsprognosen reviderats upp. Kommissionen noterar att de kostnadsbegränsande åtgärder som Litauen har vidtagit inte bara neutraliserar effekten av den prognostiserade högre inflationen mot bakgrund av kostnadsbasen, utan också leder till en betydande ytterligare minskning av de fastställda kostnader som debiteras lufttrummet användare.
- (27) Kommissionen har bedömt överensstämmelsen hos de planerade reviderade kostnadseffektivitetsmål som Litauen föreslagit på grundval av punkt 1.4 a, b och c i bilaga IV till genomförandeförordning (EU) 2019/317.
- (28) När det gäller punkt 1.4 a i bilaga IV till genomförandeförordning (EU) 2019/317 konstaterar kommissionen att trenden för fastställd undervägsenhetskostnad på avgiftszonsnivå på + 5,1 % under den tredje referensperioden är sämre än den unionstäckande trenden på + 1,0 % under samma period.
- (29) När det gäller punkt 1.4 b i bilaga IV till genomförandeförordning (EU) 2019/317 konstaterar kommissionen att den långsiktiga trend för fastställda undervägsenhetskostnader på avgiftszonsnivå på + 0,2 % under den andra och tredje referensperioden är sämre än den långsiktiga unionstäckande trenden på - 1,3 % under samma period.
- (30) Såsom anges i skälen 8 och 9 erinrar kommissionen om att trafikförändringarna till följd av Rysslands krig mot Ukraina har lett till en allvarlig försämring av Litauens trafikutsikter för den tredje referensperioden, vilket återspeglas i ett avsevärt lägre antal prognostiserade tjänstenheter för kalenderåren 2022, 2023 och 2024. Med avseende på de bedömningskriterier som granskas i skälen 28 och 29 är det därför nödvändigt och lämpligt att undersöka om Litauen skulle uppfylla de unionstäckande kostnadseffektivitetstrenderna utan den allvarliga trafikminskningen för kalenderåren 2022, 2023 och 2024, som beror på de förändrade omständigheterna.
- (31) Kommissionen har därför gjort en ny beräkning av Litauens trend för fastställda enhetskostnader för den tredje referensperioden och Litauens långsiktiga trend för fastställda enhetskostnader för den andra och tredje referensperioden genom att använda bastrafikprognosen från Eurocontrols statistiktjänst Statfor från oktober 2021. Denna nya beräkning resulterade i en justerad trend för fastställda enhetskostnader för Litauen på - 7,9 % för den tredje referensperioden och en justerad långsiktig trend för fastställda enhetskostnader underväg för Litauen på - 5,5 % för den andra och tredje referensperioden. Båda dessa justerade trender ligger betydligt under motsvarande unionstäckande trender för fastställda enhetskostnader på + 1,0 % respektive - 1,3 %. Utan trafikförändringar till följd av Rysslands krig mot Ukraina uppfyller Litauen de bedömningskriterier som avses i skäl 28 och 29.

- (32) När det gäller punkt 1.4 c i bilaga IV till genomförandeförordning (EU) 2019/317 konstaterar kommissionen att utgångsvärdet på 37,64 euro för den fastställda enhetskostnaden på nivån för Litauens avgiftszon (uttryckt i 2017 års priser) är 46,4 % högre än det genomsnittliga utgångsvärdet på 25,71 euro (uttryckt i 2017 års priser) för den relevanta jämförbara gruppen.
- (33) Kommissionen medger att de planerade reviderade kostnadseffektivitetsmålen för Litauens avgiftszon är högre än de ursprungliga målen i den prestationsplan som antogs 2022. Denna försämring beror dock helt på antagandena om kraftigt minskad trafik. Om man bortser från de negativa effekterna av trafikförändringar till följd av Rysslands krig mot Ukraina, står det klart att Litauen uppfyller både den unionstäckande trenden för fastställda enhetskostnader och den unionstäckande långsiktiga trenden för fastställda enhetskostnader. Oberoende av skillnaden mellan Litauens utgångsvärde och genomsnittet för den jämförbara gruppen som avses i skäl 32, anser kommissionen att det finns tillräcklig grund för att de planerade reviderade kostnadseffektivitetsmålen för Litauen ska anses vara förenliga med de unionstäckande prestationsmålen för kostnadseffektivitet för den tredje referensperioden.
- (34) Mot bakgrund av vad som anges i skäl 23–26 noterar kommissionen dessutom att Litauen har vidtagit kostnadsbegränsande åtgärder för att mildra dessa exceptionella omständigheter genom att avsevärt minska sina fastställda kostnader, både reala och nominella kostnader, för återstoden av den tredje referensperioden. De relaterade åtgärder som anges i Litauens begäran om översyn omfattar senareläggning av rekryteringar till vissa lediga tjänster och en minskning av det planerade antalet flygledare i verksamheten för återstoden av den tredje referensperioden. Kommissionen anser att dessa kostnadsbegränsande åtgärder totalt sett står i proportion till den minskning av IFR-rörelser som prognostiseras för kalenderåren 2022, 2023 och 2024, så som beskrivs i skäl 8.
- (35) Mot bakgrund av vad som anges i skälen 20–34 bör därför de reviderade kostnadseffektivitetsmål underväg som Litauen föreslår i sin begäran om översyn anses överensstämma med de unionstäckande prestationsmålen.

SLUTSATSER

- (36) Mot bakgrund av skälen 6–35 bör Litauen därför bemyndigas att se över sina prestationsmål för kapacitet och kostnadseffektivitet för kalenderåren 2022, 2023 och 2024 i enlighet med den begäran om översyn som lämnades in den 26 augusti 2022.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Härmed godkänns den begäran om översyn som Litauen lämnade in den 26 augusti 2022 avseende landets prestationsmål för den tredje referensperioden inom nyckelområdena kapacitet och kostnadseffektivitet.

Litauen bemyndigas att anta en reviderad prestationsplan som innehåller de föreslagna prestationsmål som förtecknas i bilagan och som överensstämmer med de unionstäckande prestationsmålen för den tredje referensperioden.

Artikel 2

Detta beslut är riktat till Republiken Litauen.

Utfärdat i Bryssel den 9 december 2022.

På kommissionens vägnar
Adina-Ioana VĂLEAN
Ledamot av kommissionen

BILAGA

Prestationsmål som ingår i Litauens begäran om översyn av dess prestationsmål för den tredje referensperioden, som konstaterats överensstämma med de unionstäckande prestationsmålen

NYCKELOMRÅDET KAPACITET

ATFM-försening underväg i minuter per flygning

Litauen	2022	2023	2024
Planerade reviderade kapacitetsmål underväg, uttryckta i minuter ATFM-försening per flygning	0,02	0,02	0,02

NYCKELOMRÅDET KOSTNADSEFFEKTIVITET

Fastställd enhetskostnad för flygtrafiktjänster underväg

Litauens avgiftszon för undervägsavgifter	2022	2023	2024
Planerade reviderade kostnadseffektivitetsmål underväg, uttryckta som fastställd undervägsenhetskostnad (i reala termer i 2017 års priser)	48,87 euro	46,90 euro	45,96 euro